

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล:กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความรู้และปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับดี
2. ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
4. ระดับความรู้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการดำเนินการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถาม 4 ส่วน คือส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ส่วนที่ 3 ข้อมูลปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บรายได้ ส่วนที่ 4 ข้อ

มูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย การวิจัยครั้งนี้ ประชากรเป็นหัวหน้าครัวเรือนที่มาชำระภาษีในปีงบประมาณ 2547 จำนวนรวม 325 ราย กลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของยามานะ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 180 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย สามารถเก็บแบบสอบถามสมบูรณ์จากกลุ่มตัวอย่างได้ 167 คน คิดเป็นร้อยละ 92.77 แล้วนำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Chi - square ค่า Cramer's V และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 54.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 45.5 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 46 รองลงมา มีอายุระหว่าง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.8 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.7 รองลงมา มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 23.3 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานภาครัฐและเอกชน คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมา ประกอบอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 22.7 ในด้านรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.5 ส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งทางสังคม คิดเป็นร้อยละ 40.1 รองมาเป็นเจ้าของสถานประกอบการมีร้อยละ 25.1 สำหรับประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งไม่ถึง 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 69.5 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงานในตำแหน่งมากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.3

ส่วนที่ 2 ความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย

ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนร้อยละ 65.34 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ในเกณฑ์ระดับดี โดยแยกรายละเอียดของแต่ละเรื่องดังนี้

เรื่องที่ประชาชนมีความรู้ดีมาก ได้แก่ เรื่องภาษีอากรทุกชนิดที่เก็บมาจากประชาชนในพื้นที่ ถือเป็นรายได้สำคัญซึ่ง อบต.จะได้นำมาพัฒนาท้องถิ่น ทั้งในด้าน บริการสาธารณะ เศรษฐกิจ และสังคม ของชุมชน ซึ่งประชาชนมีความรู้มากที่สุดถึง ร้อยละ 95.2

สำหรับเรื่องที่ประชาชนมีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดีเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ เรื่อง ภาษีบำรุงท้องที่ เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากเจ้าของที่ดินทุกคน ยกเว้นที่ดินที่ได้รับการยกเว้นตามกฎหมาย ประชาชนมีความรู้ถึงร้อยละ 78.4

เรื่องที่ประชาชนมีความรู้จัดอยู่ในเกณฑ์น้อย ได้แก่ เรื่องค่าธรรมเนียมใบอนุญาต สามารถต่อราคาได้ตามสภาวะทางเศรษฐกิจ โดยขอลดค่าธรรมเนียมได้กับปลัด หรือ นายก อบต. ประชาชนมีความรู้ ร้อยละ 29.3 และ สำหรับเรื่องที่ประชาชนมีความรู้น้อยที่สุด ได้แก่ เรื่องผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน คือเจ้าของที่ดินเท่านั้น โดยในเรื่องนี้ ประชาชนมีความรู้เพียง ร้อยละ 16.8 เท่านั้น

2) ระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ผลการศึกษาพบว่า การจำแนกระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ พบว่าส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 85.0 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ในระดับน้อยคือ ร้อยละ 12.0 และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.0 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ปัจจัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับปัจจัยด้านบุคลากร ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ และปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีและการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86, 3.80, 3.79, 3.78 ตามลำดับ ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับการให้ประชาชนมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

ส่วนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย มีดังนี้

1. ด้านระเบียบ และ กฎหมาย พบว่า การลดหย่อนภาษีบำรุงท้องที่ยังไม่ชัดเจน และประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่เกี่ยวกับการเสียภาษีและไม่ค่อยเห็นด้วยกับระเบียบและกฎหมายที่ใช้เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี
2. ด้านบุคลากร พบว่าบุคลากรที่ให้บริการด้านจัดเก็บภาษีมีไม่เพียงพอ
3. ด้านงบประมาณ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์อื่น ๆ ก็ยังมีไม่เพียงพอที่จะให้บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาใช้บริการอย่างรวดเร็ว รวมถึงผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญในการจัดทำแผนภาษี จึงไม่สนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการ
4. ด้านการมีส่วนร่วมและจิตสำนึกของผู้มีหน้าที่เสียภาษี พบว่าประชาชนไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ
5. ด้านบริหารจัดการ พบว่า การบริหารเวลาและการติดต่อสื่อสาร และการมีสำนักงานที่ห่างจากชุมชน การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ทั่วถึง เป็นอุปสรรคต่อความตั้งใจของผู้ที่จะมาชำระภาษี

5.2 สรุปผลการทดสอบสมมุติฐาน

จากผลการศึกษสามารถสรุปผลการทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง **จึงปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 1** ที่ว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับดี
2. ปัจจัยส่วนบุคคลในเรื่องอายุปัจจุบัน ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การทำงานในตำแหน่ง และจำนวนปีที่มีประสบการณ์ทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ยกเว้นสถานภาพทางเพศ **จึงปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 2** ที่ว่า ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารการจัดการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง ยกเว้น สถานภาพทางเพศ อายุ ระดับการศึกษา **จึงปฏิเสธสมมุติฐานข้อที่ 3** ที่ว่าปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารการจัดการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
4. ระดับความรู้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดการจัดเก็บรายได้ ในด้านงบประมาณ ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วมและด้าน โครงสร้างภาษีและการบริหารจัดการ เท่านั้น สำหรับด้านบุคลากรและด้านสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์ **จึงปฏิเสธ**

สมมุติฐานข้อที่ 4 ที่ว่าระดับความรู้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยการดำเนินการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

5.3 การอภิปรายผล

ผู้ศึกษาวิจัยได้อภิปรายผลการศึกษาตามสมมุติฐานดังต่อไปนี้

1. จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ว่า "ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่มีความรู้ในระดับดีเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล" ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะ ที่มาของรายได้มีหลากหลาย มีทั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง และบางอย่างรัฐบาลจัดเก็บให้ (พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537) ประกอบกับประชาชนไม่สนใจที่จะศึกษาความรู้เพิ่มเติม ในเรื่องการเสียภาษีให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล เพราะถือเป็นเรื่องที่เป็นปฏิบัติมาเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ผลการศึกษาออกมาอยู่ในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นกคด บุญมา (2541) ที่พบว่า ผู้บริหารขาดความพร้อมทางด้านการศึกษา จึงส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ทั้งส่วนเจ้าหน้าที่ และประชาชน ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับการศึกษาของ ศรารุช ชัยชนะ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ ในการเสียภาษีท้องถิ่นของ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมือง เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีท้องถิ่น ในระดับต่ำ

ดังนั้น เมื่อการจัดเก็บรายได้ เป็นสิ่งสำคัญของการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นสิ่งที่แสดงถึงศักยภาพของท้องถิ่นในการมีอิสระในการบริหารจัดการด้านงบประมาณ จึงควรต้องมีการเพิ่มช่องทางการให้ความรู้ ในด้านการจัดเก็บภาษีเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น เช่นนอกจากติดคัทเอาท์ ประชาสัมพันธ์ตามจุดสำคัญๆ ในชุมชนแล้ว เจ้าหน้าที่อาจเปลี่ยนวิธีการให้ความรู้ใหม่ โดยมีสิ่งจูงใจในการตอบคำถาม หรือควรมีการส่งเอกสารสิ่งตีพิมพ์ แผ่นพับ ให้แก่ทุกครอบครัว หรือประชาสัมพันธ์ผ่านทางเสียงตามสาย หรือสอดแทรกความรู้เรื่องภาษีท้องถิ่นเข้าไปในหลักสูตรของนักเรียนตั้งแต่ระดับประถมศึกษา หรืออาจจัดคาราวานเคลื่อนที่ หรือ องค์การบริหารส่วนตำบลเคลื่อนที่ โดยมีการจัดนิทรรศการ หรือบอร์ดประชาสัมพันธ์ การจัดเก็บภาษี หรือและการนำเงินภาษีอากรไปใช้ในการพัฒนา โดยแสดงให้เห็นอย่างชัดเจน อาจแสดงเป็นแผนภูมิต่าง ๆ ก็จะทำให้ประชาชนมีความสนใจในความรู้ของรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากไหน และส่วนใหญ่นำมาอย่างไร และใช้ไปในเรื่องอะไรบ้าง ก็จะทำให้ประชาชนเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษาพบว่าข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ ยกเว้นปัจจัยในทางเพศซึ่งพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับความรู้มากเป็นเพศหญิงทั้งหมด โดยเพศหญิงส่วนใหญ่ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ระดับปานกลาง รองลงมามีความรู้ในระดับน้อย และมีความรู้ระดับมาก ตามลำดับ ส่วนเพศชายส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ในระดับปานกลาง รองลงมา มีความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ในระดับน้อย โดยปัจจัยทางเพศมีความสัมพันธ์กับความรู้ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ในระดับน้อย (Cramer's V = 0.194) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่รับราชการ หรือพนักงานภาคเอกชน แต่ผู้ตอบแบบสอบถามในระดับรองลงไป มีการศึกษาระดับประถมศึกษาและประกอบอาชีพภาคเกษตรกรรม ซึ่งอาจมีการคลาดเคลื่อนของข้อมูลได้ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของศราวุธ ชัยชนะ (2547) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ ในการเสียภาษีท้องถิ่นของ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลป่าแดด อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามทำให้เกิดความแตกต่างในระดับความรู้ความเข้าใจ

3. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยการบริหารการจัดการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง ยกเว้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การประกอบอาชีพ การมีรายได้ และการดำรงตำแหน่งทางสังคม หรือมีประสบการณ์ในการทำงาน มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องของการต้องเสียภาษี หรือกลุ่มผู้ที่มาชำระภาษีให้แก่ อบต. เป็นกลุ่มตัวอย่างที่มรอาชีพหลักที่มีรายได้ประจำจากการเป็นพนักงานของรัฐหรือเอกชน และมีการประกอบอาชีพดั้งเดิมในเขตตำบลห้วยทรายด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชีระศักดิ์ โฆษณวุฒิ (2547) ที่ว่า ปัจจัยด้านผู้เสียภาษี ซึ่ง ได้แก่ ความร่วมมือและจิตสำนึกของผู้เสียภาษี เช่น ความตระหนักถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบในการเสียภาษีอย่างสม่ำเสมอ ถูกต้อง ตรงเวลา ความเต็มใจในการเสียภาษี หรือความรู้ความเข้าใจของผู้เสียภาษีเกี่ยวกับมาตรการในการจัดเก็บภาษี ไม่ว่าจะเป็นอย่างขั้นตอนการเสียภาษี ประเภทของภาษีที่จะต้องเสีย หลักฐานที่ต้องใช้ วิธีการในการเสียภาษี ล้วนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการจัดเก็บภาษีของ อบต. ทั้งสิ้น

4. ระดับความรู้ของประชาชนมีความสัมพันธ์กับปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารการจัดการจัดเก็บรายได้ ในด้านงบประมาณ ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วมและด้านโครงสร้างภาษีและการบริหารจัดการ เท่านั้น สำหรับด้านบุคลากรและด้านสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ ผู้ที่มีความรู้ดี จะเข้าใจในเหตุและผล ปัจจัยด้าน ส่วนบุคคล หรือปัจจัยด้านสถานที่ วัสดุ

อุปกรณ์ จึงไม่มีความเกี่ยวข้องกัน ซึ่งเป้าหมายในการจัดเก็บรายได้ คือ ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ซีระศักดิ์ โฆษณคุณวุฒิ (2547) ที่ว่า ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ไม่ว่าจะเป็นภูมิทัศน์ความสะดวกสบายและความพร้อมของสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ในสำนักงาน ครุภัณฑ์ หรือปัจจัยด้านงบประมาณ ไม่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการจัดเก็บภาษี แต่อย่างใด

5.4 ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการศึกษา ในเรื่องความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของ อบต. ยังพบว่า ประชาชนยังมีความรู้ ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในบางเรื่อง เช่น การต่อรองค่าใบอนุญาตหรือค่าธรรมเนียม ซึ่งตราเป็นข้อบัญญัติ อาจเป็นเพราะเคยมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บมีพฤติกรรมการต่อรองราคา ซึ่งเป็นเรื่องที่ถูกฝ่ายไม่ยอมให้เกิดขึ้น ดังนั้น การเร่งทำความเข้าใจ หรือการประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ของ อบต. อย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ และรูปแบบที่น่าสนใจติดตาม จะทำให้ประชาชน ตระหนักถึงรายได้ที่ อบต. จะได้รับ เพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นของตนต่อไป
2. ปัจจัยทางด้านการบริหาร ผู้บริหารควรทำเป็นตัวอย่างในด้าน การชำระภาษีให้แก่ อบต. มากกว่าการเพิกเฉย และรวมถึงการตระหนักถึงภารกิจที่ต้องรับผิดชอบร่วมกันระหว่างข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำ ในการพัฒนารายได้ และการใช้งบประมาณในการพัฒนา ควรมุ่งเน้นถึงประสิทธิผลมากกว่าเห็นแก่พวกพ้อง หรือ การอุปถัมภ์ คะแนนเสียง
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ของ อบต. ควรจัดทำเป็นกฎหมายฉบับเดียวกัน โดยมีหลักเกณฑ์เป็นมาตรฐาน เพื่อนำไปใช้ในการคิดคำนวณภาษีอย่างเหมาะสม และเกิดคุณประโยชน์ในการดำเนินการทั่วประเทศ
4. องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำระบบแผนที่ภาษี โดยใช้เทคโนโลยีช่วยในการปฏิบัติงาน แม้ว่าจะต้องใช้งบประมาณสูง อาจพิจารณาทยอยจัดแบ่งเป็นโซนที่มีความเจริญหรือย่านธุรกิจก่อน จนกระทั่งเต็มพื้นที่ เพราะการจัดเก็บรายได้ถือเป็นหัวใจหลักของการพัฒนารายได้ และการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสม จะเกิดความสะดวกต่อเจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บภาษีทำให้เกิดความตั้งใจในการทำงานมากขึ้น
5. รัฐบาลควรขยายฐานการจัดเก็บภาษี ให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บเอง และเปลี่ยนวิธีคิดในการจัดเก็บภาษี ป้าย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยคำนึงถึง หลักการที่ว่า เจ้าของต้องเป็นผู้เสียเท่านั้น ไม่ควรผลักภาระให้กับผู้เช่าหรือผู้ครอบครอง
6. การซื้อขายที่ดิน หรือการจดทะเบียนที่ดิน ควรกำหนดให้ต้องมีใบเสร็จรับเงินชำระภาษีบำรุงท้องที่ ย้อนหลัง ไม่น้อยกว่า 5 ปี แสดงเป็นหลักฐานการเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ มิฉะนั้น

ไม่อนุญาตให้โอนกรรมสิทธิ์ แม้ชำระเงินครบถ้วน เพราะวิธีการเช่นนี้จะสามารถทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนารายได้สูงขึ้น ผู้หลบหลีกการเสียภาษีก็จะลดน้อยลง

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ปฏิบัติด้านการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล กับฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งผลกระทบของความสัมพันธ์ดังกล่าว
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการปลูกฝังจิตสำนึก และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนในความสำคัญของการพัฒนารายได้ของ องค์การบริหารส่วนตำบล
3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของประชาสังคมในการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของ องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นภาษีอากรของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ควรมีการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงทัศนคติ ของประชาชนเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบล
5. ควรมีการศึกษาถึงการใช้เครื่องมือในการจัดเก็บภาษี หรือรูปแบบในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะสามารถพัฒนาฐานภาษี และรายได้ ให้มีประสิทธิภาพต่อเนื่อง